

Snom przywykliśmy wierzyć...

Lidia Nowicka-Comber

Snom przywykliśmy wierzyć...

**Szkice o dramatach
Tituša Brezovačkiego**

Poznań 2016

Projekt okładki:
Andrzej Grupiński

Recenzent:
prof. dr hab. Bogusław Zieliński

Copyright by:
Lidia Nowicka-Comber and Wydawnictwo Rys

Wydanie I, Poznań 2016

ISBN 978-83-65483-25-6

Wydanie:

Wydawnictwo Rys
Dąbrówka, ul. Kolejowa 41
62-070 Dopiewo
tel. 600 44 55 80
e-mail: rysstudio@o2.pl
www.wydawnictworys.com

Spis treści

Słowo wstępne	7
Rozdział I – Wprowadzenie	11
1. Tituš Brezovački	11
1.1. O autorze	11
1.2. Autor a teatr	17
1.3. Kajkawska tradycja literacka – kontekst twórczości Tituša Brezovačkog	20
2. Chorwacja za czasów Brezovackiego (przełom XVIII i XIX w.)	28
2.1. Polityka – religia – teatr	28
2.2. Cenzura i oświata	32
2.3. Węgry a Chorwacja	35
2.4. Ziemie chorwackie w czasie wojen napoleońskich	38
3. Języki teatralne	43
3.1. Dwa teatry „duchowne”	43
3.2. Zaplecze „ludzkie” – tłumacze, redaktorzy, profesorowie	50
3.3. Zawodowe a amatorskie	51
Rozdział II – <i>Sveti Aleksi</i>	57
1. Legenda o św. Aleksym	57
1.1. Historia legendy	57
1.2. Losy legendy o św. Aleksym w Chorwacji	62
1.3. Historia św. Aleksego a utwory dramatyczne	65
2. Tradycja sztuk o świętych (wzorcach życia) w Chorwacji	69
3. Recepcja sztuki <i>Sveti Aleksi</i> w Chorwacji	73
4. Kajkawski <i>Święty Aleksy</i>	81
4.1. <i>Contemptus mundi</i>	87
4.2. Wola i wiara	94
4.3. Formy nauczania	100
4.4. Oblicza Aleksego	104
4.5. Życie snem	116
Rozdział III – <i>Matijaš Grabancijaš dijak</i>	129
1. Społeczne i jednostkowe	135
2. Dwa plany odbioru	136
2.1. Dla odbiorcy wykształconego	136
2.2. Dla odbiorcy prostego	140
3. Wymiary dramatu o Matijašu	147

3.1. Bohaterowie i rzeczywistość (zmienność fortuny)	147
3.2. Oblicza Matijaša	152
3.3. Literacka geneza postaci Matijaša	158
3.4. <i>Matijaš</i> i duchy	163
3.5. Metamorfozy	166
4. Inscenizacja	179
Rozdział IV – <i>Diogeneš</i>	187
1. W masce	192
1.1. Student (dijak)	203
1.2. Człowiek-instrument	209
1.3. Tancerz	213
1.4. Czarnoksiężnik-Szarlatan	227
1.5. Cygan	235
1.6. Diogenes	244
2. Wobec losu	262
3. Chrześcijańska konstrukcja	267
Zakończenie	271
Bibliografia	275